

ERMENİSTAN VE AZERBAYCAN ARASINDA DEVAM EDEN BARIŞ SÜRECİNE SERGİLENEN KARŞITLIK

İlahı KHANTAMİROVA

-

Son dönemlerde Ermenistan ve Azerbaycan arasında yaşanan siyasi gelişmeler ekseninde, her iki ülkenin ilişkileri onarmaya yönelik olumlu açıklamalarda bulunması ve bu açıklamaların somut girişimlerle desteklenmesi önemli bir kırılma noktası olarak değerlendirilebilir. Uluslararası ekonomik çıkarların ve toplumların refahının daha ön planda tutulmasını hedefleyen bu yaklaşım, çatışmanın gelecekte yeniden tekrarlanmasını önlemeye yönelik rasyonel bir zemin oluşturmakta ve iki ülke arasındaki ilişkilerin daha istikrarlı ve barış odaklı bir seyir izleyebileceğine dair umut doğurmaktadır.

Bununla birlikte, söz konusu iyimser siyasi tablo, çatışmanın tarihsel mirasını tamamen ortadan kaldırmaya yetmemektedir. Rusya İmparatorluğu döneminden başlayarak Sovyetler Birliği sınırları içerisinde ve bağımsızlık döneminde devam eden çatışmalar, meselenin yalnızca siyasi düzlemde kalmasına yol açmamış; her iki toplumun kolektif hafızasında ve kültürel yaşamında derin travmatik izler bırakmıştır. Bu travmatik miras, millî duyguların ve karşılıklı güvensizliğin süreklilik kazanmasına neden olmuş, barış süreçlerinin toplumsal düzeyde kırılma kalmasına zemin hazırlamıştır. Nitekim son dönemde siyasi gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan yan dinamikler, kalıcı barışın sağlanabilmesi için yalnızca diplomatik adımların değil, halklar arasındaki bu duygusal ve tarihsel yükün de ele alınması gerektiğini açık biçimde ortaya koymaktadır.

Bu sorun, 31 Aralık 2025 tarihinde İtalyada düzenlenen Kros Kayağı Dünya Kupası etabında yaşanan bir olayla bir kez daha görünür hâle gelmiştir. Yarışa katılan Ermeni milli sporcu Mikael Mikaealyanın start alanına giriş sırasında yarış tulumu üzerinde yer alan Azerbaycan ibaresini kapatması, organizasyon yetkilileri tarafından resmi sponsorun marka görünürlüğünün değiştirilmesi gerekçesiyle kural ihlali olarak değerlendirilmiş ve sporcuya para cezası uygulanmıştır. Bunun üzerine Ermenistan Kayak Federasyonu, sporcunun bu tutumunu memnuniyetle karşıladığını ve verilen para cezasının federasyon tarafından karşılanacağını açıklamıştır. Federasyon Başkanı Gagik Sargsyan, Azerbaycanın belgelenmiş bir kayakçı, antrenör ya da rekabetçi bir kayak geçmişine sahip olmadığını ileri sürerek Azerbaycanın federasyona üyeliğini sorgulamış; karar öncesinde Ermenistan Kayak Federasyonunun, Azerbaycanın üyeliğinin kabul edilmemesi için Uluslararası Kayak Federasyonuna (FIS) resmi başvuruda bulunduğunu ifade etmiştir^[1].

Buna karşılık, yakın zamanda Astanada düzenlenen uluslararası bir müzik festivalinde farklı bir tablo ortaya çıkmıştır. Festivalde Azerbaycanlı bir jüri üyesinin Ermeni bir katılımcıya en yüksek puanı vermesi, taraflar arasında olumlu ve yapıcı bir iletişim örneği olarak dikkat çekmiştir. Yaşanan bu iki olay, barış sürecine dair umut verici bir örnek teşkil ederken, Ermeni tarafının peş peşe gelen barış yönündeki resmî açıklamalarını ve bu açıklamaların sahadaki karşılığını da sorgulanır hâle getirmektedir.

Bu iki olay karşısında sergilenen farklı yaklaşımlar, Ermeni tarafının etnik çatışmanın travmatik izlerini hâlen taşıdığını göstermektedir. Nitekim resmî ve uluslararası düzeyde olumlu gelişmelerin yaşandığı bir dönemde, Ermenistanın resmî bir kurumunun sergilediği bu tutum, barış sürecinin ve gelecekte farklı alanlarda kurulması planlanan ilişkilerin istikrarlı biçimde ilerleyip ilerleyemeyeceğini sorgulatmaktadır. Bu noktada Ermenistan devletinin, desteklediği dış politika söylemi çerçevesinde, iç kurumların tutumlarının da ciddi siyasi sonuçlar doğurabileceğini ve çatışmanın uzamasına katkı sağlayabileceğini göz önünde bulundurarak önleyici adımlar atması gerekmektedir.

Bu yaklaşım, Ermenistan tarafından resmî düzeyde barışa yönelik açıklamaların mevcut olmasına rağmen, arka planda etnik düşmanlığın hâlen varlığını sürdürdüğünün bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Çatışmanın yüzyıllara dayanan tarihsel boyutu dikkate alındığında, bu yaklaşımın ve etnik düşmanlığın kısa sürede tamamen ortadan kaldırılmasının gerçekçi olmadığı öngörülebilir. Ancak unutulmaması gereken temel gerçek, her iki halkın da artık bağımsız devletler olarak kendi iç ve dış politikalarını yürütmek, ekonomik olarak ayakta durmak ve toplumlarını modern dünyanın koşullarına uyum sağlayacak şekilde ekonomik ve sosyal sıkıntılara maruz bırakmadan yaşatmak zorunda olduğudur. Uzun yıllar devam eden ve günümüzde de bazı radikal gruplar tarafından körüklenmeye çalışılan bu etnik çatışmanın, halklara somut bir fayda sağlamadığı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, Ermenistan devletinin benzer olayları denetlemesi ve kontrol altına alması önem taşımaktadır. Aynı zamanda eğitim alanında yeni nesillerin düşmanlık değil; hümanizm ve barış odaklı bir anlayışla yetiştirilerek bu çatışmanın köklerini aşamalı biçimde ortadan kaldırılmasının hedeflenmesi, her iki devletin ve bölgenin güvenliği açısından kritik bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

[1] Azerbaijans Controversial Inclusion in International Skiing Raises Eyebrows, 9 Ocak 2026, <https://armeniansportsnews.com/2026/01/08/azerbaijans-controversial-inclusion-in-international-skiing-raises-eyebrows/>

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KHANTAMİROVA, İlah. 2026. "ERMENİSTAN VE AZERBAYCAN ARASINDA DEVAM EDEN BARIŞ SÜRECİNE SERGİLENEN KARŞITLIK." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 3. Ocak 13. Erişim Nisan 02, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/tr/Yorum/ERMENISTAN-VE-AZERBYACAN-ARASINDA-DEVAM-EDEN-BARIS-SURECI-KARSITLIGI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır